

Referat

Bestyrelsesmødet mandag den 26. august 2019 Scandiagade 13, 2450 København SV, kl. 16.00

Til stede: Niels-Christian Levin Hansen (formand), Flemming Torp, Leif Nielsen, Annesofie Bjerre, Helle Stuart, Helge Søgaard, Jacob Jensen, René Bokær, Mogens Kirkeby, Flemming Larsen og Torben Kaas (fra kl. 16.20, punkt 1 delvist).

Der forelå ingen afbud til mødet.

Fra sekretariatet deltog: Claus Andersen, Astrid Bjørg Mortensen, Jan Ejlsted, Torbjørn Eriksen, Jakob Simonsen og Anker Madsen (referent).

1. Godkendelse af dagsorden samt indledning ved formanden

Niels-Christian Levin Hansen bød velkommen til bestyrelsesmødet og konstaterede, at bestyrelsen var beslutningsdygtig.

Helge Søgaard bad om, at bestyrelsen fik mulighed for at drøfte det notat om "Forvaltning af Naturstyrelsens arealer", som 13 organisationer i regi af Det Grønne Kontaktudvalg havde offentliggjort.

Flemming Larsen anmodede om at overføre emne O 8 e: Programmet Danske Naturparker i "Orientering til bestyrelsen 26. august 2019" til dagsordenen.

Der blev ikke omdelt yderligere bilag til dagsordenen, men der blev fremvist PowerPoint-præsentationer i forbindelse med følgende dagsordenspunkter:

- 2 b: Friluftsrådets økonomi herunder forslag til kommissorium for et Økonomiudvalg
- 3 a: Halvårsregnskab 1. halvår 2019 herunder estimeret årsresultat for 2019 og
- 5 b: Overvejelser forud for evaluering af Udlodningsloven.

Dagsordenen blev godkendt, idet det blev besluttet at drøfte Det Grønne Kontaktudvalgs "Notat om Forvaltning af Naturstyrelsens arealer" i forbindelse med formandens indledende politiske redegørelse og at tilføje et nyt punkt 5 c: Programmet Danske Naturparker til dagsordenen.

Niels-Christian Levin Hansen redegjorde for sit hidtidige politiske arbejde som formand henover sommeren 2019. Han orienterede blandt andet om diverse møder med udvalgte samarbejdspartnere og medlemsorganisationer. Han ville gerne i sit virke tætte på medlemsorganisationerne og han ser gerne en styrkelse af samarbejdet mellem de enkelte medlemsorganisationer indbyr-

des. Han udtrykte endvidere stor anerkendelse af det lobbyarbejde, som Friluftsrådet havde gennemført i forbindelse med valgkampen til Folketingsvalget i juni 2019 og herunder arbejdet med at påvirke grundlaget for en ny regering. Han havde noteret sig, at den nye statsminister Mette Frederiksen i forbindelse med valgkampen havde fremført offentligt, at befolkningens adgang til naturen er helt afgørende.

13 af de 17 medlemsorganisationer i Det Grønne Kontaktudvalg (herunder flere, som også er medlemmer af Friluftsrådet) havde i juni måned udarbejdet et fælles notat om forvaltning af Naturstyrelsens arealer. Notatet var sendt til Miljøministeriet og var endvidere offentliggjort blandt andet på netmediet Altinget.dk. Organisationerne går meget langt i deres kritik af Naturstyrelsens forvaltning og ønsker, at der på alle Styrelsens større arealer etableres store sammenhængende, hegnede og i princippet selvforvaltende økosystemer med større græssere. I de selvforvaltende områder skal det overordnede formål dermed på sigt være minimering af menneskelig indblanding i naturen. Der ønskes en række begrænsninger af de rekreative aktiviteter herunder forbud mod rekreative aktiviteter i 'kerneområder' i alle større skov- og naturområder og der fremføres konkrete forslag om begrænsning af rekreative aktiviteter og arrangementer, for eksempel mountainbikekørsel og orienteringsløb.

Friluftsrådet havde udarbejdet sit eget notat om forvaltning af Naturstyrelsens arealer og **formanden Niels-Christian Levin Hansen** havde fået offentliggjort to indlæg på netmediet Altinget, hvor han kommenterer de 13 organisationer forslag.

Flere bestyrelsesmedlemmer ønskede, at Friluftsrådet tager skarpt og konkret afstand fra de 13 organisationers krav og ønsker.

Kopi af de omtalte notater og indlæg fra perioden juni-august 2019 samt det brev med indspil til en national plan for en mangfoldig natur, som Friluftsrådet sammen med en række spejder- og idrætsorganisationer samt Dansk Ungdoms Fællesråd har udarbejdet og sendt til Miljøminister Lea Wermelin, tilgår snarest alle bestyrelsesmedlemmer.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen refererede herefter til forløbet af et kort møde, han havde haft med den nytiltrådte Miljøminister Lea Wermelin. Her havde han haft mulighed for i overskrifter at pege på flere aktuelle politiske sager af relevans for friluftslivet og fremkomme med ønsker fra Friluftsrådet til politisk handling fra regeringens side.

Han afsluttede sin politiske redegørelse med at erklære, at der var lagt nogle gode spor ud for bestyrelsen og Friluftsrådets virke.

2. Strategi for Friluftsrådet

a) Rammer og tidsplan for en strategi for Friluftsrådet efter 2020

Friluftsrådets gældende strategi udløber i 2020. Der skal udarbejdes ny strategi for Friluftsrådet til vedtagelse på generalforsamlingen i 2021.

Belært af erfaringer fra den igangværende strategiperiode 2013-20, hvor der viste sig behov for substantielle justeringer undervejs (jævnfør de to strategitillæg), blev det foreslået, at den nye strategi skal dække en tre- eller fireårig periode.

Ligeledes blev det foreslået at nedsætte et strategiudvalg med ansvar for på vegne af bestyrelsen at udarbejde udkast til ny strategi for Friluftsrådet for perioden 2021-23(24) baseret på involvering af medlemsorganisationerne, samarbejdspartnere og andre relevante aktører. Bestyrelsen drøftede det fremlagte udkast til Kommissorium for Strategiudvalget og et fremlagt udkast til overordnet procesplan for arbejdet med en fornyet strategi efter 2020.

Bestyrelsen finder, at den nye strategi skal sætte retning for Friluftsrådets arbejde, men også understøtte og styrke Friluftsrådets profil som den primære og samlende paraply for friluftslivets organisationer i Danmark. Strategien skal tydeligt afspejle organisationens fortsatte fokus på at fremme og udvikle friluftslivet i Danmark gennem friluftspolitisk interessevaretagelse på vegne af medlemsorganisationer og befolkningen.

Strategiudvalget fik til opgave på førstkommende bestyrelsesmøde den 1.-2. november 2019 at forberede første drøftelse med den samlede bestyrelse af strategiens fokusområder/temaer.

Til brug for bestyrelsens drøftelser på internatmødet bedes de respektive udvalg, følgegrupper og netværk under bestyrelsen i deres forberedelse af strategiske indspil overveje, hvilke udfordringer og potentialer Friluftsrådet skal adressere/arbejde med i en ny strategiperiode og blandt andet forholde sig til og motivere prioriterede fokusområders relevans i forhold til følgende tre dimensioner:

- Betydning for friluftslivet med særligt fokus på værdiskabelsen for medlemsorganisationerne: I hvor høj grad forventes et givent fokusområde at have potentiale for at involvere medlemsorganisationerne og understøtte deres strategiske prioriteter.
- Samfundsmæssig betydning: I hvilket omfang bidrager et givent fokusområde til at løse en større samfundsmæssig udfordring?
- Friluftsrådets potentiale for at adressere det givne fokusområde: Er Friluftsrådet for eksempel den bedst egnede til at løfte opgaven, eller er andre organisationer mere relevante? Har Friluftsrådet de fornødne kompetencer – og hvis ikke - hvad vil det kræve at opbygge dem?

Bestyrelsen drøftede og fremkom med en række bemærkninger til forslaget til rammer og tidsplan for en strategi for Friluftsrådet efter 2020, blandt andet følgende:

- Det er vigtigt, at der aktuelt alene drøftes proceduren for og ikke indholdet i en fornyet Strategi for Friluftsrådet.
- Det er vigtigt at have fokus på, at det er medlemsorganisationerne, der skal fastlægge strategien for Friluftsrådet i sidste ende ved godkendelse på generalforsamlingen.
- Vigtigt med en interessentundersøgelse blandt medlemsorganisationerne, så det bliver klart, hvad medlemsorganisationerne ønsker af paraplyorganisationen.
- Afgørende, at Strategiudvalget snarest præciserer, hvordan og i hvilken form det ønsker indspil fra øvrige udvalg, styregrupper med mere i Friluftsrådet.
- Formentlig er de tre dimensioner som udvalgene blandt andet bedes forholde sig til ikke ligeværdige idet "Betydning for friluftslivet med særlig fokus på værdiskabelsen for medlemsorganisationerne og "Den Samfundsmæssige betydning" bør vægtes højere end dimensionen "Friluftsrådets potentiale for at adressere det givne fokusområde."

Bestyrelsen vedtog kommissorium for Strategiudvalget, idet den besluttede, at udvalget skal bestå af fem medlemmer, og at der over årene 2019, 2020 og 2021 samlet afsættes en budgetramme på op til 250.000 kr. til arbejdet.

Bestyrelsen besluttede, at Strategiudvalget består af Niels-Christian Levin Hansen (formand), Jacob Jensen, Flemming Torp, Helge Søgaard og Annesofie Bjerre.

Bestyrelsen tilsluttede sig den fremlagte tidsplan for strategiprocessen frem mod ny strategi 2020-2023(24).

Bestyrelsen besluttede, at alle udvalg under bestyrelsen forbereder indspil til bestyrelsens videre strategidrøftelser på mødet den 1.-2. november 2019 med afsæt i den beskrevne ramme-sætning.

b) *Friluftsrådets økonomi herunder forslag til kommissorium for et Økonomiudvalg*

Der blev fremvist en PowerPoint-præsentation i forbindelse med dette dagordenspunkt: "Friluftsrådets økonomi. Præsentation af Helge Søgaard".

På bestyrelsesmødet den 28. maj 2019 nedsatte bestyrelsen et økonomiudvalg bestående af **Helge Søgaard**. Han præsenterede den øvrige bestyrelse for de grundlæggende sammenhænge i Friluftsrådets økonomi og foreslog en ny model for økonomirapportering til bestyrelsen.

Helge Søgaard gennemgik i en PowerPoint-præsentation:

- de økonomiske sammenhænge omkring Friluftsrådets indtægter og fordeling af medarbejdertimer og fællesudgifter,
- beskrev tre forskellige scenarier for en udvikling af Friluftsrådets økonomi,
- fremlagde et forslag til et årshjul for bestyrelsens arbejde med økonomien,
- foreslog en grafisk opstilling af kvartalsregnskabet,
- anbefalede en årlig risikovurdering af Friluftsrådets kommende budget,
- anbefalede en tydeligere forelæggelse for bestyrelsen af projekters økonomi og restløbetid og af programmets nøgletal.

Afslutningsvis fremlagde **Helge Søgaard** nogle overvejelser omkring Friluftsrådets økonomi set i forhold til en ny Strategi for Friluftsrådet fra 2021 og frem og pegede på, at bestyrelsen tilsyneladende havde fire handlemuligheder:

- Disponere indeværende års overskud.
- Omdisponere anvendelsen af driftsbevillingen.
- Etablere en udviklingspulje på eksempelvis en kvart eller en halv million kr. om året.
- Forbruge overskydende egenkapital.

Bestyrelsen drøftede det fremlagte udkast til Kommissorium for et Økonomiudvalg.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen opsummerede kommentarerne fra bestyrelsen og bad udvalget om at arbejde videre med henblik på at aflægge endelig rapport på bestyrelsesmødet den 1. og 2. november 2019.

Bestyrelsen er positiv for at afsøge en ny form for afrapportering af Friluftsrådets økonomi, men ønsker fortsat samtidig at have mulighed for at få forelagt et fyldestgørende og detaljeret økonomisk datagrundlag, så det fortsat er muligt på forsvarlig vis at varetage det økonomiske ansvar.

Bestyrelsen ser ligeledes gerne en præcisering af et årshjul for bestyrelsens behandling af Friluftsrådets økonomi og en anbefaling af en årlig risikovurdering.

Bestyrelsen vil på mødet den 1. og 2. november 2019 tage endelig stilling til et fremlagt forslag til økonomirapportering til bestyrelsen og vil i denne forbindelse også tage stilling til, hvor stor en egenkapital Friluftsrådet bør stille efter.

Bestyrelsen noterede sig i øvrigt, at den samlede økonomi selvfølgelig skal relatere sig til de politiske strategiske overvejelser i forbindelse med en ny Strategi for Friluftsrådet efter 2020.

Bestyrelsen godkendte Kommissorium for Økonomiudvalget.

c) *Forslag til kommissorium: Rammer for Friluftsrådets arbejde med børn og unge*

Bestyrelsen nedsatte på mødet den 28. maj 2019 et Børne- og Ungeudvalg bestående af **Annesofie Bjerre, René Bokær og Flemming Torp**.

Annesofie Bjerre fremlagde forslaget til Kommissorium for Børne- og Ungeudvalget, som hun havde udarbejdet sammen med **Jan Ejlsted**. Hun fremdrog, at udvalget som led i arbejdet blandt andet forventedes at:

- inddrage erfaringerne fra Friluftsrådets hidtidige indsatser på børne- og unge området,
- udvikle et samlet bud på, hvordan Friluftsrådet kan udbygge sin styrkeposition på børne- og unge området med særligt fokus på at styrke samarbejdet med medlemsorganisationerne og
- bidrage til at kvalificere anvendelse af Udlovningsmidler til Friluftsliv på børne- og ungeområdet, herunder ved at pege på behov for udvikling af ny viden.

Helle Stuart bemærkede, at børn og unge er naturlige målgrupper i store dele af Friluftsrådets arbejde, eksempelvis i Projekt Sund i Naturen, og at nedsættelse af et Børne- og Ungeudvalg ikke skal være begrænsende i forhold til igangværende indsatser.

Bestyrelsen drøftede det fremlagte udkast til Kommissorium for et Børne- og Ungeudvalg og noterede sig i denne forbindelse, at det bør overvejes om udvalget i forlængelse af udsagn på generalforsamlingen også bør forholde sig til Friluftsrådets muligheder for politisk interessevaretagelse på børne- og ungeområdet, og at udvalget måske også bør arbejde målrettet med at afsøge anden finansiering af arbejdet inden for børne- og ungeområdet end via Udlovningsmidler til Friluftsliv.

Bestyrelsen godkendte kommissorium for Børne- og Ungeudvalget, idet det skal præciseres, at opgaven med at udvikle et samlet bud på, hvordan Friluftsrådet kan udbygge sin styrkeposition på børne- og unge området med særligt fokus på at styrke samarbejdet med medlemsorganisationerne bør veje tungere i udvalgets arbejde end de to øvrige beskrevne arbejdsopgaver.

Kommissoriet gennemgås på første møde i det samlede Børne- og Ungeudvalg og såfremt Børne- og Ungeudvalget finder behov for at foreslå ændringer til dette, forelægges det til bestyrelsens godkendelse på mødet den 1. og 2. november 2019.

d) *Forslag til kommissorium for Udvalget for Friluftsrådets arbejde med FNs Verdensmål*

På bestyrelsesmødet den 28. maj 2019 besluttede bestyrelsen fortsat at knytte de to bestyrelsesmedlemmer **Flemming Larsen** og **Flemming Torp** til Friluftsrådets arbejde med FNs Verdensmål.

Flemming Larsen og **Flemming Torp** fremlagde til bestyrelsens stillingtagen et udkast til kommissorium for: Udvalget for Friluftsrådets arbejde med FNs Verdensmål.

Sekretariatet har screenet Friluftsrådets virke med henblik på at konstatere, hvor Friluftsrådet allerede relaterer til Verdensmålene i større eller mindre grad. Screeningen er foretaget af de enkelt tema-teams i sekretariatet.

Screeningen viser, at Friluftsrådet i større eller mindre grad kan relatere sit virke til 11-12 af Verdensmålene og synes ikke at relatere til de resterende fem Verdensmål.

Mogens Kirkeby var af den opfattelse, at delmålene og indikatorerne i overvejende grad er rettet mod nationalstaternes ageren, mens civilsamfundsorganisationer i højere grad bør fokusere på de overordnede målsætninger.

Helle Stuart fremførte, at verdensmålet om ligestilling (som i det fremlagte bilag var fremdraget som et mål, Friluftsrådets nuværende virke ikke synes at relatere til) er absolut relevant for Friluftsrådet at beskæftige sig med. Diversitet i bestyrelser, udvalg, arbejdsgrupper med videre har stor betydning for kvaliteten af Friluftsrådets arbejde.

Bestyrelsen drøftede udkastet til Kommissorium for Udvalget for Friluftsrådets arbejde med FNs Verdensmål og bemærkede i denne forbindelse, at Friluftsrådet har en samfundsmæssig forpligtelse til at forholde sig til FNs Verdensmålsætninger og det både i forhold til Friluftsrådets interne virke og som en forpligtelse til at gå i dialog med medlemsorganisationerne om Verdensmålene og i denne forbindelse afsøge, hvilke forventninger medlemsorganisationerne har til Friluftsrådets virke på feltet.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen påpegede, at Friluftsrådet ikke ville have resurser til at forholde sig til alle 17 Verdensmål lige intenst, men at det vil være oplagt, at det tydeligt kommer til at fremgå af en Strategi for Friluftsrådet fra 2021, hvilke udvalgte målsætninger Friluftsrådet vil fokusere på.

Bestyrelsen vedtog kommissorium for Udvalget for Friluftsrådets arbejde med FNs Verdensmål.

3. Økonomi og regnskab

a) *Halvårsregnskab 1. halvår 2019 herunder estimeret årsresultat for 2019*

Der blev fremvist en PowerPoint-præsentation i forbindelse med dette dagordenspunkt: "Rita Arch, møbleringsplan, møbler og materialer, Scandiagade 13, 1. sal og 3. sal".

Jan Ejlsted fremlagde regnskabsrapporten for 1. halvår 2019 med tilhørende kommentarer, idet der blev henvist til notehenvvisninger til regnskabsrapporten. Resultatet for perioden udviser et overskud på 664.000 kr. mod et budgetteret underskud på 276.000 kr.

Resultatet for 2019 forventes at blive væsentlig højere end budgetteret. Skønnet er et resultat på cirka 1.000.000 kr. med en usikkerhedsmargen på 200.000 kr. til begge sider, med mindre bestyrelsen på dette møde træffer beslutning om fremrykning af visse investeringer.

Omsætningen i 1. halvår var 1,4 millioner kr. under budget, fordi projekterne Børns Naturdannelse og Vores Natur (Naturens år) ikke kom i gang i 1. halvår 2019. Da begge projekter nu er startet op, forventes omsætningen for 2. halvår at ligge på niveau med budgettet for 2. halvår.

Jan Ejlsted anbefalede herefter med henvisning til, at resultatet for 2019 forventes at blive et overskud på cirka 1.000.000 kr., at bestyrelsen besluttede at iværksætte indretning af nye mødefaciliteter på henholdsvis 1. og 3. sal samt også gerne istandsættelse af stueetagen i ejendommen Scandiagade 13 allerede i indeværende år. Han fremlagde et skitseprojekt med design-, indretnings- og møbleringsforslag udarbejdet af firmaet Rita Arch. En indretning af mødefaciliteter i det gamle køkken på 1. sal og hele 3. sal, Scandiagade 13 som skitseret anslog han til at koste i størrelsesordenen 300.000 – 400.000 kr. Han så også gerne iværksættelse af istandsættelse af møderum i stueetagen, men var opmærksom på, at dette ville være betydelig dyrere og næppe kunne rummes inden for de aktuelle økonomiske muligheder.

Herefter drøftede bestyrelsen forslaget om bevilling af økonomi til istandsættelse af mødefaciliteter på henholdsvis 1. og 3. sal, Scandiagade 13. Bestyrelsen bakkede op bag forslaget om at opgradere mødefaciliteterne, men havde gerne set dels, at den havde haft mulighed for at gøre sig bekendt med et sådan forslag til en sådan beslutning forud for bestyrelsesmødet ved udsendelse af indstillingsnotat med mere og dels, at forslag om omkostninger i den størrelsesorden bør fremlægges som en del af det samlede budget, så der skabes bedre grundlag for at vægte de forskellige budgetindsatser op mod hinanden.

Bestyrelsen tog orienteringen om resultatet for perioden 1. januar – 30. juni 2019 og estimatet for 2019 til efterretning.

Bestyrelsen besluttede at give grønt lys for, at der kunne igangsættes indretning af mødefaciliteter på 1. sal og 3. sal i Scandiagade 13, men at beløbsrammen var snarere 300.000 kr. end 400.000 kr.

Bestyrelsen støtter, at der fortsat ses på mulighederne for en bedre indretning af stueetagen i Scandiagade 13.

Bestyrelsen understregede, at den ønsker, at sekretariatet fremlægger materiale og indstillingsnotat forud for bestyrelsesmødet ved sager af denne karakter, så bestyrelsen har mulighed for at gøre sig bekendt med et sådan forslag forud for bestyrelsens behandling, og at økonomiske beslutninger i denne størrelsesorden så vidt muligt indgår i den ordinære budgetlægningsproces.

b) Spillehalsmidler 2018 – godkendelse af regnskab

Folketinget vedtog i november 2017 - med tillæg af oktober 2018 - en ny model for fordeling af spillehalsmidler til lokale almennyttige foreninger.

På den baggrund er der i Finansloven 2018 afsat en bevilling på 2.500.000 kr. til en pulje til lokale friluftsföreninger. Puljen udmøntes af Friluftsrådet på vegne af Miljø- og Fødevareministeriet. Puljen kan søges af lokale foreninger under Friluftsrådets medlemsorganisationer.

Friluftsrådet modtog den 28. december 2018 2.500.000 kr. fra spillehalsmidler 2018.

Der er i 2019 uddelt 2.424.645 kr. til 59 ansøgere, og der er brugt 75.000 kr. til administration og revision. Yderligere administrationsomkostninger er betalt af Friluftsrådet.

Regnskabet for spillehalsmidler fra 2018 for perioden 28. december 2018 – 30. juni 2019 er udarbejdet og godkendt af revisionen. Der er ingen væsentlige bemærkninger i revisionsprotokollatet.

På spørgsmål fra bestyrelsen svarede **Claus Andersen**, at omkostningerne med arbejdet med uddeling af Spillehalsmidlerne 2018 var underfinansieret med cirka 5.000 kr., som dækkes af Friluftsrådets almindelige driftsmidler.

Bestyrelsen godkendte årsregnskabet for spillehalsmidler for perioden 28. december 2018 – 30. juni 2019 og underskrev årsregnskabet i tre eksemplarer.

Bestyrelsen godkendte revisionsprotokollatet af 26. august 2019 og underskrev revisionsprotokollatet tre eksemplarer.

4. Kredsarbejdet

a) Erfaringsopsamling af Fase 1 af implementering af Friluftsrådets lokale struktur

Gennem det seneste år er Fase 1 af implementeringen og afprøvningen af Friluftsrådets nye lokale struktur gennemført i tre udvalgte fokusråd; Århus Bugt, Sydvestjylland og Storkøbenhavn Nord. På den baggrund er der gennemført en erfaringsopsamling i de tre fokusråd og i følgegruppen. Hovedpointerne i erfaringsopsamlingen er som følger:

1. Ting tager tid, og implementeringen er en tidskrævende proces, hvor der er behov for tid til at tage ejerskab til den nye struktur i fokusrådene.
2. Forandringerne kræver hårdt arbejde, men indsatsen betaler sig, og udviklingen er undervejs.
3. De strukturelle ændringer bidrager til at skabe nye arbejdsgange og ny indstilling til arbejdet.
4. Indstillingen til temagrupperne og mulighederne, der ligger i disse er generelt positiv.

For at sikre den fortsatte fremdrift i den kommende implementeringsproces, er det formandens og sekretariatets vurdering, at der behov at åbne op for, at flere af Friluftsrådets kredse overgår til den nye struktur parallelt med, at de eksisterende fokusråd fortsætter arbejdet med at gøre sig erfaringer med flere områder af den nye struktur.

Bestyrelsen udvekslede synspunkter omkring hastigheden for implementering af den nye lokale organisationsstruktur. Der blev peget på, at såfremt hastigheden for implementeringen ikke øges, vil man komme til at opleve et Friluftsråd i forskellige hastigheder og niveauer. På den anden side blev det fremhævet, at der er tale om en proces, hvor en del personer involveres og skal involveres, og at dette må respekteres og vil tage tid.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen konkluderede på drøftelserne, at bestyrelsen hellere ser otte end fem kredse, der overgår til den nye struktur i næste bølge og såfremt der er flere interesserede kredse, gav bestyrelsen også grønt lys for det. Følgegruppen bedes se på muligheden for allerede i 2020 og gerne inden at rulle den nye struktur for Friluftsrådets lokale arbejde ud i fuldt omfang og afrapportere dette på bestyrelsesmødet i februar 2020.

Bestyrelsen ønskede ligeledes, at situationen drøftes på Fællesmødet mellem kredsformændene og bestyrelsen i november 2019.

Bestyrelsen besluttede, at følgegruppen fortsætter som støttefunktion til implementeringen af Friluftsrådets nye lokale struktur.

Bestyrelsen gav Følgegruppen mandat til at beslutte, hvordan Fase 2 af implementeringen af Friluftsrådets nye lokale struktur skal struktureres. Mandatet er baseret på anbefalingen om, at der gives mulighed for, at de kredse, der ønsker det, kan blive en del af Fase 2. Det er sekretariatets forventning, at dette vil være cirka fem kredse. Følgegruppen orienterer bestyrelsen om den besluttede proces for Fase 2 på bestyrelsesmødet i november 2019.

Dette beror på en forudsætning om, at det bliver et antal kredse (fem til otte kredse), hvor den nødvendige sekretariatsbetjening af de nye lokale friluftsråd kan håndteres inden for de nuværende ressourcer. Ønsker et større antal kredse at blive en del af den nye struktur på nuværende tidspunkt vil dette medføre nye ressourcemæssige overvejelser. Bestyrelsen ønsker dog ikke umiddelbart at sætte en øvre grænse for antallet af kredse, der overgår til den nye struktur nu.

Bestyrelsen besluttede, at der skal gennemføres en større evaluering af implementeringen af Friluftsrådets nye lokale struktur i efteråret 2020/foråret 2021.

5. Konkrete sager

- a) *Evaluering af Friluftsrådets deltagelse i Folkemødet 2019, herunder deltagernes afrapportering af netværkskontakter og -aftaler*

På bestyrelsesmødet 31. august 2018 besluttede bestyrelsen, at deltagelse i Folkemødet i 2019 skulle begrænses til at have fokus på relationsdannelse, og at Friluftsrådet ikke selv skulle planlægge aktiviteter. Imidlertid opstod der to muligheder for at deltage med aktiviteter (deltagelse i Nordea-fondens aktivitetshus (Villa Gode Liv) om børn og i konsulentfirmaet Resonans Samskabelsesarena om sundhed og civilsamfund). Derudover deltog enkelte bestyrelsesmedlemmer i debatter eller blot som mødedeltagere på anden vis på andre organisationers programpunkter.

På grund af folketingsvalget og de igangværende regeringsforhandlinger var der ikke samme mulighed for at skabe relationer med beslutningstagere som tidligere år. Møder og aftaler var derfor også primært med større medlemsorganisationer.

Fem bestyrelsesmedlemmer, herunder formand og næstformand, deltog i Folkemødet i juni 2019. Sekretariatet var repræsenteret ved ledelsen og fem medarbejdere.

Blandt deltagerne var der generelt enighed om, at det største udbytte er netværksdannelse og møder med interessenter, der giver større kontaktflade for Friluftsrådet.

Der var også blandt deltagerne fra Friluftsrådet enighed om, at det er vigtigt, at Friluftsrådet er til stede på Folkemødet og det fremhæves, at det er bedre at samle kræfterne om én samlet markering af Friluftsrådet end at sprede engagementet ud over mange små aktiviteter med begrænset rækkevidde. Programpunkter skal være nøje planlagt og bestyrelsen klædt godt på.

Bestyrelsen har fastlagt et budget i 2019 på 120.000 kr. til deltagelse i både Naturmødet og Folkemødet, hvoraf de fleste midler (71.000 kr.) er brugt på Naturmødet til events, stand og materialer i samarbejde med medlemsorganisationerne, mens udgifterne på Folkemødet primært er forplejning, rejse og overnatning (45.000 kr.) I beløbet medregnes ikke medarbejdernes timer til forberedelse og deltagelse i de to møder.

Bestyrelsen drøftede udkommet af Friluftsrådets deltagelse på Folkemødet 2019.

Bestyrelsen besluttede:

- **at formålet med deltagelse i Folkemødet i 2020 fortsat er netværksdannelse,**
- **at bestyrelsesmedlemmerne også gives mulighed for at deltage i Folkemødet 2020,**
- **at Friluftsrådet ikke etablerer selvstændig stand eller lignende, men kobler sig på andres arrangementer i det omfang, der gives mulighed herfor,**
- **at niveauet for deltagelse i Folkemødet 2020 bør være i samme omfang som for 2019 og**
- **at der efterfølgende foretages en evaluering i bestyrelsen af udbyttet af deltagelsen.**

b) Overvejelser forud for evaluering af Udlodningsloven

Der blev fremvist en PowerPoint-præsentation i forbindelse med dette dagordenspunkt: "Den nye udlodningslov. Status, prognose og strategi ved Niels-Christian Levin Hansen".

Af den politiske stemmeaftale om ændring af udlodningsmodellen mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti fra januar 2017 fremgår, at "Aftaleparterne er enige om, at udlodningsmodellen skal evalueres tre år efter ikrafttrædelse eller såfremt modtagere i gruppe 3 ikke vil få udlodningsmidler i et år som følge af udviklingen i overskuddet fra Danske Lotteri Spil A/S og Klasselotteriet A/S. I forbindelse med evalueringen tre år efter ikrafttrædelsen vil der bl.a. blive set på alternative finansieringskilder til udlodningsloven."

Formanden Niels-Christian Levin Hansen fremlagde sine overvejelser forud for evaluering af Lov om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri ("Udlodningsloven").

Bestyrelsen kommenterede og drøftede de overvejelser, som formanden fremlagde.

Bestyrelsen tog formandens indlæg til efterretning.

c) *Programmet Dansk Naturparker – NYT PUNKT*

Punktet blev overført til dagsordenen fra emne O 8 e: Programmet Dansk Naturparker i "Orientering til bestyrelsen 26. august 2019".

Flemming Larsen henviste til, at der synes at være en vis forvirring omkring brugen af betegnelserne: Nationalparker, Naturparker, Naturnationalparker, Vilde naturparker og så videre. Vil dette på sigt svække Friluftsrådets eget brand "Danske Naturparker"?

Jan Ejlsted bemærkede hertil, at det bestemt ikke fremgik af de politiske udmeldinger fra diverse partier med mere, hvordan man præcis skal forstå de enkelte betegnelser, og at han var af den opfattelse, at Friluftsrådets brand "Danske Naturparker" på ingen måde aktuelt syntes at blive påvirket af de politiske udmeldinger og nye betegnelser.

6. Politiske Udviklingsområder og Indsatsområder

a) *Politisk Udviklingsområde Rammer for Friluftsrådets naturpolitik.*

Torben Kaas redegjorde for overvejelserne i arbejdsgruppen for det Politiske Udviklingsområde Rammer for Friluftsrådets naturpolitik. Der er afholdt fire møder, hvor følgende emner indtil videre er drøftet med henblik på at fastlægge Friluftsrådets politik på området:

- "Kvalitet af naturen",
- "Plads og sammenhæng i naturen",
- "Skov og urørt skov" samt
- "Rewilding/vildere natur".

I forbindelse med arbejdet under Politisk Udviklingsområde Rammer for Friluftsrådets naturpolitik er der identificeret et behov for, at Friluftsrådet fastlægger en position i forhold til emnet "vildere natur" blandt andet afledt af regeringens kommende biodiversitetspakke. Der var derfor udarbejdet et udkast til Friluftsrådets foreløbige synspunkter på området, som kan bruges politisk, indtil bestyrelsen fastlægger de endelige Rammer for Friluftsrådets naturpolitik. Det fremlagte arbejdsrapport indeholdt en række budskaber, som redegør for Friluftsrådets foreløbige centrale synspunkter i forhold til vildere natur. I arbejdsrapporten er der derudover også oplyst en række mere detaljerede redskaber i forhold til emnet.

Annesofie Bjerre fandt, at det fremlagte arbejdsrapport var et tungt og svært tilgængeligt dokument, som næppe mange frivillige i Friluftsrådet ville læse nøjere. Hun advarede imod at sende det bredere ud i organisationen.

Bestyrelsen drøftede med udgangspunkt i det fremlagte arbejdsrapport Friluftsrådets syn på vildere natur og på baggrund heraf tilsluttede bestyrelsen sig Friluftsrådets foreløbige synspunkter på området, således som de er angivet i arbejdsrapporten.

Bestyrelsen ønskede dog, at det centrale budskab, som fremgår af punkt 5 på side 6 i det fremlagte arbejdsrapport, ændres så det præciseres, at befolkningens engagement i vildere natur ikke alene fremmes via vejledning og formidling, men også gennem aktiv brug af naturen. Bestyrelsen ønskede også, at det fremgår af punkterne med de centrale budskaber (eksempelvis i punkt 2 eller 3 på samme side i arbejdsrapporten), at arbejdet med vildere natur ikke alene drejer sig om store sammenhængende naturområder, men at der også bør sikres grundlag for en vildere natur i andre landskaber og ikke mindst i byerne.

Synspunkterne kan bruges i Friluftsrådets politiske arbejde indtil det samlede resultat af Politiske Udviklingsområdes arbejde foreligger.

Derudover tog bestyrelsen orienteringen om arbejdet under det Politiske Udviklingsområde Rammer for Friluftsrådets naturpolitik til efterretning.

7. Eksterne udvalg og repræsentationer

a) Forslag til kommissorium for Kontaktudvalget mellem Naturvejlederforeningen i Danmark og Friluftsrådet

Bestyrelsen besluttede i 2017 at nedsætte et udvalg med det formål at forbedre relationen mellem Naturvejlederforeningen i Danmark og Friluftsrådet. Udvalget skulle også have til hensigt at drøfte naturvejlederuddannelsens fremtid, samt fremtidig organisering af naturvejledning og -formidling og fremtidigt arbejde.

Udvalget har løbende afleveret rapporter til bestyrelsen og bestyrelsen har, efter indstilling fra udvalget, truffet beslutninger om retten/patentet til logoet "Uglen", uddannelsens fremtid og økonomi samt samarbejdet med Miljøstyrelsen med mere.

Den 12. oktober 2018 fremlagde udvalget forslag for bestyrelsen til det fremtidige arbejde gennem oprettelse af et "kontaktudvalg" mellem Naturvejlederforeningen i Danmark og Friluftsrådet, med uddannelsen som omdrejningspunkt.

På bestyrelsesmødet den 28. maj 2019 udpegede bestyrelsen **René Bokær og Flemming Torp** som Friluftsrådets medlemmer af udvalget.

René Bokær og Flemming Torp fremlagde til bestyrelsens godkendelse et udkast til kommissorium for arbejdet i Kontaktudvalget mellem Naturvejlederforeningen i Danmark og Friluftsrådet. De fremlagde et ændringsforslag af formålet med udvalget i forhold til beskrivelsen i det udsendte udkast til kommissorium.

Bestyrelsen havde en drøftelse af baggrunden for og formålet med Kontaktudvalget.

Jan Ejlsted understregede, at Kontaktudvalget ingen bemyndigelse har i forhold til de bevillinger, der er givet under Udlodningsmidler til Friluftsliv til gennemførelse af naturvejlederuddannelsen.

Bestyrelsen vedtog kommissorium for Kontaktudvalget mellem Naturvejlederforeningen i Danmark og Friluftsrådet, idet formålet blev præciseret, så det lyder: " Kontaktudvalget har til formål at fremme dialogen med Naturvejlederforeningen i Danmark på politisk niveau. Det

skal bidrage til inspiration og politisk sparring i tilknytning til arbejdet med at videreudvikle naturvejlederuddannelsen”.

8. Programmer og projekter

a) *Projekt Børns Naturdannelse*

15. maj 2019 modtog Friluftsrådet tilsagn fra Aage V. Jensen Naturfond om 2,7 millioner kr. til projekt Børns Naturdannelse, hvis hovedleverance er anbefalinger til, hvordan civilsamfundsorganisationer kan bidrage til en øget naturdannelse hos børn. En af opgaverne i projektets opstart er at etablere en følgegruppe.

Sekretariatet fremlagde til bestyrelsens godkendelse et udkast til kommissorium for følgegruppen inklusiv en oversigt over medlemmer.

Følgegruppens primære formål er at kvalificere arbejdet i projektet og bidrage til en bredere berøringsflade for projektet.

Medlemmer af følgegruppen er udvalgt med henblik på, at de kan kvalificere projektet med deres viden, projekterfaring og netværk inden for projektets genstandsfelter; børn, natur, naturdannelse og civilsamfundsorganisationer. Der er tilstræbt en fordeling, så følgegruppen samlet set spredt sig over de fire primære arenaer, som projektet vil være struktureret omkring: dagtilbud, skole, fritidstilbud og familie.

På spørgsmål fra **Mogens Kirkeby** om, hvorfor det er Friluftsrådets tidligere formand, som skal være formand for følgegruppen for Projekt Børns Naturdannelse, svarede **Jan Ejlsted**, at det havde været et krav fra bevillingsgiveren Aage V. Jensen Naturfond og at det var meddelt bestyrelsen på bestyrelsesmødet 30. april 2019.

Bestyrelsen godkendte kommissoriet for følgegruppen for Projekt Børns Naturdannelse og besluttede at lade sig repræsentere i følgegruppen ved formanden for Børne- og Ungeudvalget Annesofie Bjerre.

b) *Godkendelse af kommissorium for Projekt Vores Natur-følgegruppe*

Der forelå forslag fra sekretariatet om at nedsætte en Vores Natur-følgegruppe for bestyrelsen.

Der var fremlagt udkast til kommissorium for Projekt Vores Natur-følgegruppe. Følgegruppen har til opgave at bistå med sparring og rådgivning til Friluftsrådets medlem af Projekt Vores Natur-styregruppe og projektsekretariat med fokus på, hvordan projektet kan være værdiskabende for Friluftsrådet og dets medlemsorganisationer.

Torbjørn Eriksen gjorde bestyrelsen opmærksom på, at der er tilknyttet en styregruppe til projektet. Styregruppen repræsenterer partnerskabsgruppen på administrativt plan, og **Torbjørn Eriksen** repræsenterer her Friluftsrådet. Den politiske følgegruppe har fokus på at sikre, at projektet bliver værdiskabende for Friluftsrådet og dets medlemsorganisationer.

Bestyrelsen godkendte Kommissorium for Projekt Vores Natur-følgegruppe og udpegede Jacob Jensen og René Bokær som bestyrelsens repræsentanter i følgegruppen.

9. Udlodningsmidler til Friluftsliv

a) *Effektivisering af sagsgangen omkring Udlodningsmidler til Friluftsliv*

Bestyrelsen bliver præsenteret for alle administrationens indstillinger til ansøgninger under Udlodningsmidler til Friluftsliv, men den store sagsmængde, og den korte tid til rådighed på bestyrelsesmøderne, gør, at bestyrelsens behandling har karakter af formel godkendelse, og stikprøvevis behandling.

Udlodningsudvalget indstillede til bestyrelsen, at beslutningskompetencen for ansøgninger under 100.000 kr. uddelegeres til et udvalg bestående af Udlodningsudvalgets formand samt Friluftsrådets direktør, med henblik på at smidiggøre og kvalificere beslutningsgangen.

Antallet af sager på 100.000 kr. og derunder forventes i fremtiden at ligge på et væsentligt lavere niveau end hidtil, idet den nye model for Udlodningsmidler til Friluftsliv overvejende retter sig mod at støtte større, strategiske projekter, suppleret af mindre tematiske puljer. Ud over den ekstraordinære pulje i forbindelse med satsningen "Vores Natur", forventes der kun i mindre grad at skulle modtages ansøgninger på 100.000 kr. og derunder i forbindelse med de tre strategiske indsatsområder for Udlodningsmidler til Friluftsliv.

Sekretariatet havde udarbejdet et notat med beskrivelse af ændret praksis for administration og bestyrelse vedrørende behandling af projekttilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv på under 100.000 kr.

Formanden Niels-Christian Levin Hansen bad bestyrelsen notere sig, at det fremgik af notatet med den beskrevne procedure, at Udlodningsudvalgt ved tre til fire årlige møder skal føre tilsyn med, at de bevilligede projekttilskud overholder de af bestyrelsen vedtagne kriterier. Udlodningsudvalget skal afrapportere til den samlede bestyrelse.

På spørgsmål fra **Torben Kaas** om, hvorvidt tilsynsmyndigheden havde accepteret en sådan ændret bevillingsprocedure, svarede **Jan Ejlsted**, at myndigheden først ville blive orienteret efter en beslutning i bestyrelsen om ændret procedure.

Bestyrelsen besluttede, at afgørelser om ansøgninger under og op til og med 100.000 kr. om projekttilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv kan uddelegeres til Udlodningsudvalgets formand og Friluftsrådets direktør i fællesskab, jævnfør den fremlagte procedurebeskrivelse.

Bestyrelsen besluttede, at procedureændringen skal evalueres i løbet af foråret 2020.

Bestyrelsen besluttede, at Miljøstyrelsen som tilsynsmyndighed skal orienteres om procedureændringen.

b) *Ansøgninger uden for de strategiske temaer*

I forbindelse med overgangen til den nye, mere strategisk rettede model for uddelingen af projektmidler fra Udlodningsmidler til Friluftsliv blev der oprettet en mulighed for tilskud til enkelte projekter, som ikke passer ind under de strategiske indsatsområder, men som alligevel skønnes strategisk vigtige for friluftslivet i Danmark.

Muligheden har været lukket ned siden primo 2019 grundet den usikkerhed, som den første prognose fra Moderniseringsstyrelsen om årets beløb til uddeling afstedkom.

Med bestyrelsens vedtagelse på mødet den 28. maj 2019 af "Sundhed og livskvalitet", "Friluftslivets Vilkår" og "Børn og unge i naturen" som strategiske indsatsområder for de kommende tre år, vurderes det, at Udlodningsmidler til Friluftslivs emnefelt er beskrevet så bredt, at behovet for at støtte projekter, som falder uden for de besluttede temaer er bortfaldet.

Bestyrelsen besluttede, at der ikke skal gives mulighed for at søge om tilskud fra Udlodningsmidler til Friluftsliv til enkelte projekter uden for de temaer, som indeholdes i de strategiske indsatsområder.

c) *Indstillinger om tilskud og afslag 69. fordeling, 5. uddeling, Udlodningsmidler til Friluftsliv*

Flemming Larsen erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sag nummer 108025., Naturpark Åmosen, Friluftsfestival i Naturpark Åmosen.

Flemming Torp erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sag nummer 108293, Ungdomsringen, Lokal forankring og kompetenceudvikling.

Mogens Kirkeby erklærede sig inhabil i forhold til behandlingen af sag nummer 108111, Halsnæs Kommune, Friluftsoplevelser i skole og fritid.

Sekretariatet indstillede i alt 231 sager modtaget til ansøgningsfristen den 1. juni 2019. Der indstilledes samlet set 71 tilsagn og 160 afslag under de to temaer.

Alle ansøgninger under de to temaer er nu behandlet, og det samlede indstillede beløb (5.997.264 kr.) er på niveau med den afsatte beløbsramme for disse temaer (6.000.000 kr.).

Inden for rammen for tema "Bedre forståelse af naturen" er det vurderet, at der ikke var kvalificerede ansøgninger nok til, at rammen kunne udfyldes. Det har betydet, at flere kvalificerede ansøgninger under temaet "Flere ud i den nære natur" har kunnet imødekommes, og beløbsrammen derfor udvidet i overensstemmelse hermed.

Derudover indstilledes sagsnummer 108009 Silkeborg Kommune uden for de nævnte temaer. Silkeborg Kommune vandt i 2017 konkurrencen om at blive "Årets Friluftskommune". Projektet er udmøntningen af førstepræmien på 250.000 kr. fra Udlodningsmidler til Friluftsliv.

Bestyrelsen godkendte listerne af 19. august 2019 over behandlede sager i 69. fordeling 5. uddeling.

10. Meddelelser

a) *Nyt om personale og hus*

Bestyrelsen tog orienteringen om personale og hus til efterretning og udbad sig en liste over medarbejderne i sekretariatet med angivelse af de enkeltes arbejdsområder.

11. Eventuelt

Niels-Christian Levin Hansen fortalte, at han arbejdsmæssigt fra 1. oktober 2019 atter havde tjenestested placeret i København.

René Bokær bemærkede, at Landsforeningen Bifrost fortsat arbejder målrettet med det projekt, som havde opnået støtte fra Udlodningsmidler til Friluftsliv, og som skulle få flere børn ud i naturen.

Torben Kaas havde noteret sig, at Friluftsrådets navn havde været nævnt en del gange i medierne sommeren over.

Flemming Larsen oplyste, at han dagen før bestyrelsesmødet havde deltaget i indvielsen af Naturpark Nissum Fjord.

Der fremkom ikke yderligere emner under dette dagsordenspunkt.

Mødet sluttede kl. 19.59.

*Referat: Anker Madsen, 4. september 2019
Referat godkendt, 19. september 2019*